

WIADOMOŚCI BOTANICZNE	1982	26	4	245—246
-----------------------	------	----	---	---------

SPRAWOZDANIA

SPRAWOZDANIE Z OGÓLNOPOLSKIEJ KONFERENCJI EMBRIOLOGÓW ROŚLIN

„Przybyliśmy do Bachotka
Jak łagiewka do ośrodka”.

Jak w dwuwierszu ułożonym przez uczestników spotkania, a przytoczonym jako motto niniejszego sprawozdania, z całej Polski zjechali do pięknego Ośrodka Wypoczynkowego Uniwersytetu M. Kopernika w Bachotku (Pojezierze Brodnickie) embriolodzy roślin, by wziąć udział w swej pierwszej Ogólnopolskiej Konferencji. Byli wśród nich pracownicy wszystkich uniwersytetów, niektórych instytutów PAN i instytutów resortowych, łącznie 50 osób. Organizatorem Konferencji był Zakład Cytologii Roślin i Genetyki UMK przy poparciu Zarządu Sekcji Anatomii, Cytologii i Embriologii Roślin Polskiego Towarzystwa Botanicznego. Zjazd trwał od 20 do 23 września 1981 roku, a obrady odbywały się w starannie przygotowanym pomieszczeniu nazwanym na okres Zjazdu salą „Pod łagiewką”.

Otwarcia Zjazdu w imieniu władz Uniwersytetu M. Kopernika dokonał dziekan Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi prof. dr Juliusz Narębski życząc wszystkim konstruktywnych i owocnych obrad.

Wprowadzający referat na temat perspektyw embriologii roślin wygłosił profesor H. Teleżyński. Przyszłość tej dyscypliny widział głównie w dalszym rozwoju embriologii doświadczalnej. Zdaniem prelegenta, również klasyczną embriologię roślin, której celem jest dokładne poznanie stadiów rozwoju zarodków oraz różnych odchyśleń od prawidłowego ich rozwoju należy kontynuować i rozwijać. W dyskusji zwrócono dodatkowo uwagę na aspekt metodyczny i sposób podejścia do problemów embriologicznych w przyszłości. Chodziło o to, aby zagadnienia embriologiczne, głównie w wypadku dogodnych modeli badawczych, badać bardziej kompleksowo, przy zastosowaniu najnowocześniejszych dostępnych u nas technik (doc. Młodzianowski) i aby pewne zjawiska poznane na tych modelach np. niektóre fazy mikrosporogenezy wiązać śmielej z ogólnobiologicznymi prawidłowościami morfogenezy (doc. Górską-Brylass).

Cztery z wygłaszanych referatów dotyczyły problematyki bardziej ogólnej. Profesor E. Pogan przedstawiła wyniki badań embriologicznych Zakładu Cytologii i Embriologii Roślin Instytutu Botaniki U.J., profesor B. Rodkiewicz z UMCS wygłosił referat na temat zapłodnienia u roślin nagozalążkowych, a profesor R. Czapik z U.J. mówiła o zagadnieniach zmienności w embriologii roślin. Docent A. Górską-Brylass zapoznała uczestników z problematyką naukową kierowanego przez siebie Zakładu (Zakład Cytologii Roślin i Genetyki UMK), formułując ją jako „Badania struktury i metabolizmu komórek różniących się podczas mikrosporogenezy i mikrogametogenezy u roślin wyższych”.

Ponadto wygłoszono cztery referaty bardziej szczegółowe dotyczące apomiksji u *Beta* (doc. B. Jassem), makrosporogenezy i rozwoju woreczka zalążkowego u *Stellaria media* (mgr K. Kudlicka i doc. J. Bednara), dziedziczenia kompleksów chromosomowych u mieszańca *Oenothera* (dr R. Śnieżko) i zahamowania mikrosporogenezy u *Ranunculus fuitans* (dr K. Turała-Szybowska).

W sesji plakatowej przedstawiono dziewięć tematów. O dużym zainteresowaniu jakie wzbudziły,

może świadczyć to, że sesja ta wykraczała poza wyznaczony czas, a ożywiona dyskusja przy plakatach trwała w czasie wszystkich przerw do końca Zjazdu.

Sesja końcowa obejmowała głównie dyskusję nad stanem i perspektywami badań embriologicznych w Polsce. Badacze zajmujący się embriologią roślin są rozproszeni i trudno nawet ustalić liczbę osób zajmujących się problematyką embriologiczną. Jest ona prowadzona prawie we wszystkich uniwersytetach i wielu pracowniach PAN i pracowniach instytutów resortowych. Kilka ośrodków ma w tej dziedzinie znaczne osiągnięcia, a ich tematyka cyto-embriologiczna jest od dawna ustalona i będzie kontynuowana. Uważano, że pewne scalenie problemów dotyczących embriologii roślin czy ściślejsza współpraca między embriologami roślin byłaby w przyszłości bardzo pożądana. Tej idei miał głównie służyć Zjazd i rolę swą na pewno spełnił. Nie tylko oficjalne obrady, ale i swobodne rozmowy sprzyjały wymianie doświadczeń oraz wzajemnej pomocy np. w interpretacji dokumentacji, wyjaśnieniu wielu problemów wątpliwych i spornych. Na Zjeździe odczuwało się brak profesora M. Zenktelea z Poznania kierującego dwiema pracowniami embriologii doświadczalnej: przy Instytucie Genetyki PAN i Zakładzie Botaniki UAM. Obecni na sesji młodzi pracownicy tych pracowni zapoznali zebranych z aktualnie prowadzonymi doświadczeniami nad otrzymywaniem roślin haploidalnych głównie z mikrospor drogą androgenezę i poprzez zarodki mieszańcowe, w których eliminowane są stopniowo chromosomy aż do liczby n .

Jednym z postulatów sesji końcowej była propozycja opracowania słowniczka terminów embriologicznych i ich synonimów.

Na sesji końcowej, uczestnicy ocenili bardzo wysoko Zjazd zarówno pod względem merytorycznym jak organizacyjnym. Wspaniała atmosfera jaka towarzyszyła obradom, a również część towarzysza (ognisko, wspólna kolacja) sprawiły, że to udane spotkanie będzie się długo pamiętać. Tak mogło być tylko dzięki zaangażowaniu i wielkiej pasji gospodarza Konferencji doc. Górskiej-Bryl i całego jej Zespołu.

Drugą Konferencję Embriologów Roślin, w roku 1984, w imieniu środowiska krakowskich embriologów zobowiązała się zorganizować prof. Pogan.

Fortunat Młodzianowski

PIĄTA MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA PALYNOLOGICZNA—CAMBRIDGE 1980

Piąta Międzynarodowa Konferencja Palynologiczna, zorganizowana pod auspicjami Międzynarodowej Komisji Palynologicznej (ICP), odbyła się w Cambridge, w Anglii, w dniach 29 czerwca do 6 lipca 1980 roku. Prezesem konferencji był Norman F. Hughes z Sedgwick Museum w Cambridge.

Kongres zgromadził ponad 600 uczestników z całego świata; najliczniej reprezentowani byli palynologowie europejscy, nie brakło jednak przybyszów z bardziej odległych stron; szczególnie licznie stawili się Chińczycy, stosunkowo wielu było również gości z Indii. Z Polski przybyły na kongres cztery osoby; wszystkie cztery były kobietami, aż trzy przybyły z Krakowa, również trzy referowały swoje prace, tylko jedna była delegowana na koszt instytucji macierzystej (PAN).

Na program naukowy konferencji składały się sesje referatowe, plakatowe (poster session) i demonstracje.

Sesje referatowe konferencji poświęcono: metodyce badań palynologicznych, nomenklaturze, taksonomii i morfologii sporomorf, ich rozwojowi, funkcji, fizjologii, biochemii i ewolucji, związkowi ich cech strukturalnych z taksonomią roślin, rekonstrukcji współczesnej i dawnej vegetacji oraz historii i paleoekologii czwartorzędu. Wiele referatów dotyczyło stratygrafii — od prekambriu po trzeciorzęd — w oparciu o badania spor i ziarn pyłku oraz *Dinoflagellata*, *Acrutarcha* i *Chitinozoa*. Zajmowano się też problemami rozprzestrzeniania i transportu sporomorf, zagadnieniem kontroli facjalnej, pochodzeniem okrytonasiennych, wczesnymi roślinami lądowymi, aeropalynologią i melissopalynologią.

Wiele referatów było bardzo ciekawych, sporo z nich miało charakter syntetyczny. Organizacyjnie kongres był bardzo udany, nie nie zakłócało przemilego nastroju, do którego też, w niemałym stopniu, przyczyniało się otoczenie — przepiękne kolegia, w których uczestnicy obradowali i mieszkali.

Elżbieta Turnau